

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

§. 5. De vnione aliorum totorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

stantiale, siue includat in recto illa, quæ ad suam essentiam constituendam spectant, siue in obliquo necessariò substantialia esse debent.

19 QUINTA CONCLUSIO. Entitas substantialis distincta à materia, & forma in qua dixi unionem consistere non est res, sed modus, est dicere non potest adhuc potentia Dei absoluta existere sine extremis, etiam si extrema possent esse sine illa. Probo: Si hæc entitas in qua unionem constituitur posset esse sine extremis unitis esset indifferens, ut vniretur, & non vniretur: ergo indigeret alio modo superaddito, quo vniretur: ergo danda est aliqua unio, quæ immediate sit per suammet entitatem fixa extremis: ergo danda est unio, quæ de potentia Dei absoluta non possit ab illis separari, quia quod per suammet entitatem, alicui est affixum, non potest non illi esse affixum, si cum sua entitate perseveret. Probo primam consequentiam: ideo damus unionem superadditam inter materiam, & formam, quia possunt existere quin uniantur: ergo si daremus unionem interiectam posse existere non uniendo, indigeret alio modo superaddito ut vniret. Secunda conclusio evidens est, quia si non daretur unio immediate per se extremis affixa, sed alia indigens unione, rursus illa unio alia indigeret, & sic in infinitum uniones procederent.

S. IV.

Argumenta soluta.

20 Argumenta, quæ contra nostram sententiam ex tanta opinionum diversitate adduci possunt, pauca sunt, & quæ nihil ferè difficultatis continent.

Obiicies primò. Modus unionis à nobis assignatus potest immediate vniri materiæ, & formæ nullo alio modo interiecto: ergo materia, & forma poterunt similiter immediate vniri nullo interiecto modo. Concedo antecedens, & distingo consequens: Materia, & forma, quæ de facto existunt indifferentes ut uniantur, & ut non uniantur saltem de potentia Dei absoluta, nego consequentiam: materia & forma, quæ possent existere ex se determinate ad unionem actualem, ita ut adhuc de potentia Dei absoluta non possent existere quin actu vnirentur, concedo consequentiam. Rationem exhibeo: totum fundamentum, quod habemus ad ponendam unionem superadditam inter materiam & formam est, quia videmus posse existere saltem diuinâ intercedente potentia, quin actu uniantur, ex quo inferimus non actu vniri per suammet entitates, quod si videremus materiam, & formam nunquam non vniri, & iudicaretur adhuc de potentia Dei absoluta non posse non actu vniri, nullum esset fundamentum ad unionem superadditam admittendam inter talem materiam, & formam. Neque modò admittenda est inter materiâ, & modum unionis, quem assignamus pro materiâ, & forma, quæ de facto existunt, quia talis unionis modus indifferentiam non habet, ut vniantur, & non vniantur, sed per suammet entitatem est affixus materiæ & formæ, ita ut neque de potentia Dei absoluta, ex suppositione, quod existeret posset non vniri talia extrema, & illis non esse unitum, eo modo, quo vnitur, non ut extremum, sed ut nexus annexens extrema, quod non est propriè vniri, sed esse rationem vnendi, neque unionis modus dicitur unitus, sed vnies, quod ad questionem non attinet: illo enim modo, quo vnitur propriè, vel impropiè, ut quò, vel quod, ut extremum, vel ut nexus, vnitur absque ulla indifferentia, & ita per suam entitatem, & non per aliquid superadditum. Adde necessum esse unionem non vniri medio alio, ne in infinitum procedatur, quod non requiritur inter materiam & formam.

21 Obiicies secundò. Materia & forma sunt partes immediate totius: ergo per se immediate illud componunt, & non medio alio modo unionis. Probo consequentiam, de ratione partis est componere: ergo de ratione partis immediate est componere. Concedo antecedens, & distingo consequens: ergo materia & forma per se immediate componunt totum, immediate partium, & immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam. Est dicere, componunt non mediâ alia parte, & non medio alio componente, concedo: componunt non mediâ compositione, nego. Ad probationem consequentiæ respondeo, concedendo antecedens, & distinguendo consequens: de ratione partis immediate est non componere

mediâ alia parte, seu medio alio componente, concedo: mediâ causalitate, seu mediâ compositione, nego.

22 Obiicies tertio, Forma per inhesionem seu dependentiam, quam habet à materiâ, est in materiâ, est inseparabilis ab illa, inhaeret illi, est connexa cum illa: ergo non indiget alio modo unionis. Respondeo formam per dependentiam esse in materiâ tanquam in subiecto inhesionis, non verò tanquam in subiecto informationis, cum quo vnum constituit, & esse inseparabilem localiter ab illa, illique inhaerere modo explicato, & esse connexam cum illa tanquam cum causâ, à qua dependet ex vi dependentiæ, seu inhesionis, quibus omnibus positis adhuc forma non constituit vnum substantiale cum materiâ, neque illi est unita, & illis permanentibus potest Deus unionem impedire ac proinde hæc est necessaria, ut ex vi illius forma sit unita materiæ, & totum sit constitutum.

S. V.

De unione aliorum totorum.

23 De toto integrali seruata proportione idem iudicium ferendum est, ac de toto essentiali: sicut enim partes essentielles indifferentes sunt, ut uniantur, & non uniantur, sic integrantes, quarum plurimis valde contingenter accidit unio, ut patet in unione duarum partium aquæ, ex qua indifferentia constat non vniri per se ipsas, sed per unionem superadditam. Hanc non esse dependentiam, quam habent partes à subiecto, certum est, quia duæ partes aquæ cum eadem dependentia ab eodem subiecto modo sunt unitæ, modò diuisæ, quia quando diuiditur aqua, non corrumpitur unio, quam partes formæ aquæ habebant cum subiecto: ergo non uniantur integraliter per dependentiam à subiecto. Deinde partes materiæ primæ, quæ nullam habent dependentiam à subiecto, integraliter sunt unitæ, & partes quantitatis eandem integram unionem retinent extra subiectum constitutæ in mysterio Eucharistiæ, quam habebant in subiecto: ergo unio integralis non constituit in partium à subiecto dependentia. Ponenda est talis unio in modis superadditis partibus unitis pertinentibus ad eandem speciem ad quam pertinent partes integraliter unitæ, siue substantiales, siue accidentales.

25 Maior est difficultas de aliis concretis accidentalibus, an videlicet includat unionem distinctam ab ipsa educatione formæ accidentalis; vel formæ accidentales, per quas constituuntur, uniantur subiectis præcisè per dependentiam, quam habent ab illis, ita ut inter albedinem, & subiectum, quod ex vi illius album constituitur, nulla intercedat unio præter inhaerentiam, seu dependentiam, quam habet albedo à subiecto. Ratio dubitandi rectè sumitur ex his, quæ de toto substantiali diximus, in quo tantum probauimus indigere unione distinctâ ab inhaerentia formæ, quia inhaerentia est accidens, & non potest pertinere ad constitutionem totius substantialis, sed hæc ratio non probat inhaerentiam non posse constituere hoc totum accidentale, verbi gratia, album, ergo nulla potest adhiberi ad probandum in his concretis accidentalibus dari unionem inter materiam & formam, distinctam à dependentia, quam habet forma à materiâ, scilicet albedo à ligno albo.

26 Rationem suprâ dictam non probare dandam esse hanc unionem distinctam à dependentia formæ in concretis accidentalibus, apertè conuincitur: venio ad aliam, quæ nonnulli probant dependentiam à subiecto non esse unionem inter terminum dependentem, & subiectum, à quo dependet, quæ si alicuius est roboris æquè premit in compositis substantialibus, & accidentalibus. Unio inter materiam, & formam hominis dependet à subiecto mediâ inhesionem, & non illi vnitur per hanc inhesionem, seu dependentiam: ergo dependentia seu inhaesio non est unio inter extremum dependens, & subiectum, à quo dependet, neque illa constituit unita. Primam partem antecedentis, scilicet unionem hominis dependere mediâ inhesionem à subiecto, fert communis sententia. Secunda probatur: unio essentialiter per se ipsam vnitur materiæ, & formæ, & est vnendi ratio, quæ non potest vniri medio alio: ergo unioeducta ex subiecto, quod vnitur, nõ illi vnitur mediâ inhaerentia: ergo inhaerentia non est unio inter subiectum, & terminum inhaerentem, seu dependentem. Hæc ratio æquè probat de omnibus inhaerentiis, seu dependentiis

22
23
26
a causa materiali, cum ex vi omnium æquè terminus constituitur dependens à subiecto, illi inhærens, & inseparabilis, neque aliquid potest cum fundamento excogitari in alia inhærentia, propter quod rationem habeat vnionis, quæ careat inhærentia, mediâ quâ vnio hominis dependet à subiecto. Posset quis respondere vnionem inter materiam, & formam per se ipsam esse vnitam extremis substantialiter, & simul esse vnitam alteri extremo verbi gratiâ, materiæ mediâ vnione superadditâ accidentaliter, sicuti integralis vnio per se ipsam est vnita extremis, & mediâ vnione superaddita subiecto. Hoc exemplum rem explicat, non probat; quia vnio integralis per se ipsam vnitam extremis non illis vnitur mediâ vnione superaddita, sed alijs subiecto à quo separari potest; vnio verò essentialis inter materiam, & formam hominis, si materiæ vnitur mediâ inhærentiâ, vnitur medio alio, & eadem extremo, cui vnitur immediatè, & per se, quod videtur repugnantiam inuoluerè, sicuti repugnat dicere actionem per se ipsam immediatè dependentem à principio effectiui, ab eodem mediâ alia actione dependere.

26
23
26
Fateor exemplum rem non probare, verumtamen illo secluso, cur dici non poterit vnionem inter materiam & formam hominis per se ipsam vniri substantialiter materiæ per modum nexus, seu, *ut quo*, & mediâ inhærentiâ superadditâ vniri eidem materiæ accidentaliter, & per modum extremi, seu, *ut quod*? Neque exemplum de actione adductum quidquam probat, actio enim per se dependens ab hoc principio, non solum non potest dependere mediâ alia actione ab hoc actiui principio, verum neque ab alio, quod si ab alio principio potest dependere mediâ alia actione; & simul per se ipsam ab hoc, poterit bis ab eo dependere, per se ipsam, & mediâ actione; vnionem verò per se ipsam his extremis certum est mediâ vnione superadditâ posse alijs vniri, ut patet in vnione integrali respectu subiecti: ergo diuersa est ratio de vnione per se ipsam immediatè extrema respiciente, & de actione respiciente principium. Ratio diuersitatis pro actione, & pro alijs modis respectu vnionis posset ita assignari. Actioni per se ipsam immediatè dependenti semper esset superflua ex natura rei alia actio, quia independentes ab illa supponebatur per se ipsam extra causas, vnio verò etiam si per se ipsam sit vnita indiget inhærentiâ superadditâ, ut existat: si autem ipsa inhærentia in suis prædicatis intrinsecis habeat imbibitam rationem vnionis, vnio indigens inhærentiâ indigebit prædicatis intrinsecis illis, ac proinde indigebit vnione, si enim dependere à subiecto dicitur esse illi vnium, vnio, quæ petit à subiecto dependere mediâ inhærentiâ, petit illi esse vnitam mediâ inhærentiâ diuerso modo, quo est vnita immediatè, & per se præcisè tanquam extremo, à quo per suam entitatem non dependet tanquam à causa materiali, sed per aliam vnionem superadditam accidentalem. Propter hos diuersos modos vnendi posset dicere aliquis vnionem inter materiam, & formam hominis esse vnitam per se ipsam substantialiter, ut nexum extremo, à quo ex vi huius vnionis non dependet in genere causæ materialis, & mediâ inhærentiâ per modum extremi dependentis ab alio in genere causæ materialis mediâ hac vnione accidentali, seu mediâ inhærentiâ. Consequenter teneretur is dicere formas materiales substantiales eductas ex potentia materiæ, & illi vnitas mediâ vnione substantiali, habere duplicem vnionem ad materiam, quandam medio modo substantiali distincto ab educatione pertinente ad compositionem totius, mediâ quâ formâ vnitur materiæ tanquam extremo alteri coextremo absque vlla dependentiâ; alteram accidentalem non pertinentem ad constitutionem totius substantialis, mediâ quâ vnuntur materiæ, & forma non tantum, ut purè extrema, sed forma ut extremum dependens à materia, & materia ut extremum influens in formam mediâ vnione accidentali, seu inhærentiâ. Neque inconueniens esset asserere eandem formam cum eadem materia diuersas inire compositiones medijs diuersis modis; substantialem mediâ vnione substantiali, & accidentalem mediâ inhærentiâ, quæ est accidentalis vnio. Certum enim est adhuc in opinione, quæ dicit inhærentiam non esse vnionem ex forma substantiali materiæ inhærentem, seclusâ vnione aliquo modo fieri quoddam concretum, et si propriè non vnium, certè cum maiori connexionem, quam habeant alia tota per accedens, in quibus non deest aliqua ordinata

Franc. de Ouedo, Philosoph. Tom. I.

27
tio, sicut exercitus, & musicæ, & simul fieri aliud concretum substantiale propriissimè vnium vnione substantiali, ex qua totum per se substantiale resultat.

27
Alio modo posset responderi prædicto argumento, scilicet educationem terminatam ad extremum per se vnium subiecto, non esse vnionem inter subiectum, & extremum eductum, secus educationem termini non vniti per se ipsum subiecto, quia terminus per se ipsum vnitus subiecto, neque indiget aliâ vnione ad subiectum, neque illam potest terminare, ac proinde non vniri per educationem formaliter vnionem, quia non potest vnionem terminare; terminus verò, qui per se ipsum non vnitur subiecto, indiget vnione ut illi, vnatur, & illam potest terminare, ac proinde potest educi ex vi actionis, quæ formaliter sit educitio vnitiua, seu vnio educitiua. Non caret specie probabilis solutio, magis tamen priori adhareo, quia si educitio ex communi prædicato educationis, & dependentiæ termini à subiecto, non habet rationem vnionis, sine fundamento dicitur illam habere ex aliqua peculiari ratione talis dependentiæ, seu educationis.

28
Adhibui omnia fundamenta, quæ ad vnionem distinctam ab educatione formæ in concretis accidentalibus ponendam, & relegandam, sum assecutus, ex quibus non difficile cuique erit, partem, quam maluerit, eligere, ego propter communem sententiam propendeo in opinionem, quæ modum vnionis distinctum ab educatione constituit, licet opposita mihi valde probabilis visa sit.

29
De compositis accidentalibus, quorum forma est modus subiecti dicendum est, formas ipsas immediatè, & per se ipsas esse illis vnitas, quia implicat separari ab illis, & non tribuere suum effectum formalem subiecto, quod omni alio secluso constituant præsens, verbi gratia vel durans, si duratio modus est superadditus. Producentur hi modi sæpe mediâ actione superaddita, quâ à subiecto dependent, quapropter si quis defendat albedinem subiecto vniri mediâ inhærentiâ, iuxta dicta de vnione, dicere tehebitur, præsentiam habere duplicem vnionem ad subiectum, alteram inseparabilem per se ipsam, alteram separabilem mediâ passione; ni velit solutionem adductam num. 19. defendere, videlicet educationem terminatam ad rem, quæ per se ipsam subiecto vnitur non esse vnionem, secus educationem terminatam ad rem indigentem modo superaddito, ut subiecto vnatur. Idem, quod dixi de composito accidentali, cuius forma est modus, intellige de composito substantiali habentem similem formam modalem.

30
Ex suppositione quod vnio distinguatur ab educatione, in compositis etiam accidentalibus posset dubitari, an possit dari compositum cuius formæ educitio non distinguatur ab vnione. De compositis accidentalibus affirmatiuè respondeo; vix enim inuenitur ratio efficax ad probandum de facto non identificari educationem, & vnionem. De substantialibus si educitio distinguatur à forma substantiali, necessariò erit accedens propter rationem dictam n. 11. ac proinde neque de potentia Dei absoluta poterit pertinere ad constitutionem essentialem compositi substantialis, neque esse illius vnionem, quæ est de essentia compositi; si forma substantialis per se ipsam educatur ex subiecto nullo superaddito modo vnionis indigebit, ut illi vnatur iuxta dicta num. 27.

PUNCTUM II.

An modus vnionis sit simplex entitas.

§. I.

Doctorem placita, & difficultatis status.

2
Pater Hurtadus disput. 5. sectione 7. subsectione 2. asserit in composito substantiali duplicem dari modum vnionis, quemdam tenentem se ex parte materiæ, quam respicit ut subiectum, & formam ut terminum; alterum ex parte formæ, quam ut subiectum vnit, & materiam ut terminum. Communis ferè omnium Doctorem sententia, quam tenet Pater Suarez disputat. 14. Metaphysic. sect. 2. num. 13. Pater Valquez tom. 1. in 3. part. disputat. 9. num. 23. affirmat tantum dari modum quemdam vnionis,

P

vnionis,